

Бекітемін

№8 «Күншуақ» бөбекжай

_____ Ж.А.Саутбекова

«_____» _____ 2025ж

«Көбелек» ересек тобы

Ата-аналармен өткізілетін жылдық жұмыс жоспары.

Мақсаты: Балабақшамен ата-ана арасындағы қарым-қатынасты күшейте отырып, отбасында балаға ата-ананың ықпалын арттыру. Бала тәрбиесінде ата-ананың алатын орнының ерекше екенін түсіндіру. Ата-аналармен тығыз байланыста болу.

Р/с	Іс-шаралар тақырыбы	Өткізілу кезеңі	Жауапты
1	Ата-аналар жиналысы «Келіңіз танысайық!» (дөңгелек үстел) Ата-аналар комитетін сайлау. Күз мерекесіне байланысты ойын-сауық іс-шарасы. Ашық есік күнін ұйымдастыру. «Сабан той» жәрменкесі	Қыркүйек	Әдіскер: Атыгаева А.Т Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
2	«Сіздің балаңыздың денсаулығы сіздің қолыңызда» 25-қазан Қазақстан Республика күніне мерекелік іс-шара.	Қазан	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
3	Ата-аналар үшін «Біздің балаларымыз-біздің қуанышымыз» (диалог-әңгіме)	Қараша	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
4	«Қош келдің, Жаңа жыл!» ойын-сауық кеші Жаңа жылға дайындық, ата-аналар жиналысы	Желтоқсан	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
5	«Балабақша бала үшін және ата-аналар үшін қаншалықты	Қаңтар	Тәрбиеші: Акимжанова

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

~~_____~~

_____	Country/Region	Language
_____	Egypt	Arabic
_____		Arabic
_____		Arabic
_____		Arabic
_____		Arabic
_____		Arabic
_____	Iran	Persian
_____		Persian
_____		Persian
_____		Persian
_____	Japan	Japanese
_____		Japanese
_____		Japanese

	қажет» (сауалнама)		А.М. Қалибек А.Қ.
6	«ҚЫС ҚЫЗЫҒЫ» ойын-сауық	Ақпан	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
7	Мерекелерді бірлесіп өткізейік: -«Аналарға мың алғыс!» «Жыл басы- Наурыз»	Наурыз	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
8	«Әлемде бәрінен не қымбат» (баяндама) «Бала үйде және балабақшада» (сауалнама)	Сәуір	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.
9	«Отбасы тәрбиесі» (баяндама) «Жыл бойғы жетістіктер» есеп беру	Мамыр	Тәрбиеші: Акимжанова А.М. Қалибек А.Қ.

Жиналыс тақырыбы

«Келіңіз, танысайық!»

Міндеті: ата-аналарды балабақшамен оның қызметімен таныстыру. Аа-ана мен тәрбиеші арасындағы сенімді қарым-қатынасты нығайту.

Ата-анамен амандасу

Ашық есік күні.

Музыка қосылып балалар келіп таңғы жаттығуға тұрады.

Құрметті ата –аналар!

«Көбелек» ересек тобының ашық есік күніне қош келдіңіздер.

Балабақшадағы күн тәртібінің басы таңғы жаттығу.

Таңғы жаттығу балаға не береді, ол не үшін керек?

Балабақшадағы таңғы жаттығу күн тәртібінің ұйымдастырушысы.

Таңғы жаттығудан соң балалар жинақылыққа үйренеді, ұйқылары ашылып бойларында сергектік пайда болады.

Таңғы жаттығудың түрлері бір-біріне ұқсамайды, әр тәрбиеші өз шеберлігімен ауысып отырып бірде жыл мезгілдеріне байланысты, бірде құстар туралы, бірде сурет салу туралы, бірде бағдаршам туралы, бірде сайқымазақ туралы, бірде әтеш туралы, бірде қоян туралы болып өзгеріп жасатылады.

Тәрбиеші апайларын бүгін қандай кейіпте келіп таң қалдыратындарын ойлаған балалар жаттығуды қалай жасағандарын өздеріде білмей қалады.

Таңғы жаттығудың өзі бір білім әлемі.

Бізде таңғы сағат 9.00-ден кешкі 18.00 ге дейін білім беріледі деп толық айта аламыз. Бұл қалайша, балаларымызға ауыр ғой деп отырған боларсыздар.

Онда алдағы уақытта сіздерге балабақшадағы білім беру жүзеге қалай асырылып жатқанын көрсетеміз. Жалпы бала балабақшада 10 сағат болса соның 3 сағаты ұйқыменен кетеді қалған 7 сағатында бала өз жасына лайық біліммен қаруланады. Енді таңғы жаттығу кезінде білім қалай беріліп, балаларымыз қалай шынығады екен соны көрейік.

Таңғы жаттығу.

Балаларыңыз шынықты.

Енді тазалықты қалай жасайды екен соған назар аударайық. Күн тәртібінде м.г.ш. күніне 4 мезгіл жүргізіледі, бұл кезде балалар беті-қолдарын ғана жуып қоймайды. Бетке, қолға, аяққа, ауыз қуысына, шашқа күтім жасап үйренеді Реттілікпен киініп-шешіну, дастархан басына отырып-тұру дағдыларына үйретіледі. М.Г.шараның ең төресі ол қолды жуу.

Балаларға қандай ауру болмасын қолдағы кірмен келетінін түсіндіре отырып қол жуу ережесінде үйренді. Енді тәрбиешілеріміздің қол жууды қалай үйретіп жатқанын көрейік.

Тәрбиешілер балалармен қол жуу үлгісін көрсетеді.

Көргендеріңіздей балаларымыз жаттығу жасай отырып, қол жуып отырып біраз дүниеден хабардар болды.

Балабақшадағы шынықтыру шаралары міндетті түрде жүргізіледі.

Ұйқыдан оянған бала бірден төсектен тұрып кете алмай, ұйқысын аша алмай біразға дейін жатады, осы кезде ұйқы ашар жаттығулары баланың денесін шынықтыру арқылы жүргізіледі.

Көздерін, мойындарын, қол-аяқтарын, денелерін қозғалта отырып, әр-түрлі қимыл-қозғалыстар жасай отырып шынығады әрі қйөыларынан оянады.

Майтабан, қисық көздік (косоглазия), дененің омыртқаның қисық бітуі сияқты аурулардың алдын аламыз. Шыныққан бала ағзасы кез-келген аурумен күресе алатын болады.

Күн тәртібіндегі келесі кезең ол сабақ.

Біздің алдыға қойған мақсаттарымыздың бірі балаларды ойнай отырып тәрбиелеу, тәрбиелей отырып білім беру.

Осы мақсатта сабақты ертегімен өткізу қолға алынып отыр.

Әр сабақ, әр тақырыпқа арналған ертегілер желісімен балаларға түсінікті тілде жеткізіледі.

Жаңа айтқанымыздай балаға еш ауыртпалық түсірмеу міндетіміз.

Сабақ міндетті түрде не ертегімен, не ойынмен өтуі шарт.

Сабақты ертегімен өткізудің жинағын шығарып, бүгінгі күні автормыз.

Енді сабақты ертегімен қалай өткізуге болатынын көріңіздер.

(Топ бөлмесіне шақырамыз)

Ертегі қойылады.

Міне өздеріңіз көргендей ертегіні зуылдатып оқып не айтып бергеннен гөрі көрсете отырып жеткізе сол тиімді.

Екі дос ертегісінде ұзын-қысқа ұғымдарымен таныса отырып естерінде қаншалықты сақталатынын байқадыңыздар.

Бізден балаларға керек деп жинап алған кітаптарды не істеп жатыр екен деген ойда жүрген боларсыздар.

Өздеріңіздің көмектеріңізбен жинақталған кітаптардан бүгінгі күні барлық топтарды кітаптар көрмесі ұйымдастырылған, тәрбиешілердің шеберлігімен кітаптарымыз балалаларға қойылым арқылы, әңгімесу арқылы, жұмбақтау арқылы түрлі-түрлі тәсілдер арқылы оқытылып үйретілуде.

Кітаптардың мұқабасына қарап балаларыңыз қай ертегі екенін таниды.

Бүгінде балалар кітап оқымайды, қызықпайды деген пікір көп айтылады, бірақ қызықтыра алса, балаға жеткізе алса неге оқымайды.

Осы пікірдің алдын алау үшін асы іспен айналысып жатырмыз.

Ерте жас тобындағы балалардан бастап мектепалды даярлық тобына дейін өз жас ерекшеліктеріне қарай ертегілер мен әңгімелер айтудан сайысқа түсіп келеді.

«Күншуақ» тобының балалары бүгінгі күні 10 ертегі біліп отырса жыл соңында 30 ға тарта ертегі білетін болады.

Енді кітаптар көрмесін тамашалайық.

Кітаптар көрмесі.

Италияндық гуманист педагог Мария Монтессори әдістемесімен республика бойынша жұмыс жасап жатқан балабақшалар саны саусақпен санарлықтай ғана.

Монтессори педагогикасының алдыға қойған мақсаты:

Өз-өзіне қызмет ете алатын, ой-өрісі дамыған, қиялы, санасы дамыған, өмірге бейім, қоршаған ортаға қызығушылығы артқан балаларды тәрбиелеу. Монтессори педагогикасы балалардың ұсақ және ірі моторикасының дамуына, әлеуметтік ортада өзін ұстауына, бір-бірімен қарым-қатынас жасауға үйретеді.

Бірнеше тәжірибелік аймаққа бөлінген сабақтарға 10-12 баладан топтарға бөлініп кіреді, бұл сабақта мұғалім бақылаушы және түзетуші болады..

Міне құрметті ата-аналар.

Монтессори әдісімен балаларды ата-аналары рұқсат ете бермейтін, назар аудармайтын тәжірибелермен оқытып үйретудеміз.

Қызыққан дүниесін әр балаға қолмен ұстап, көзімен көруге мүмкіндік жасап отырмыз.

Бұл жердегі ойыншықтарды сатып ала беруге ата-ананың мүмкіншілігі бола бермейді, барлығын балалар үшін деп жасап жатқанда балаларыңызды бір күні әкеліп, бір күні әкелмей жатасыздар, оның бары балаға кері әсер етеді.

Топ бөлмесіне барамыз.

Сабақтан босаған уақытта балалар немен айналысады, не істейді деп ойлайсыздар?

Олар ойын ойнайды.

Ойынды қалай болса солай ойнамайды, реттілікпен ролдерге бөлініп орталықтарда ойнайды.

Біздің балабақшада әр түрлі орталықтар яғни бір топта вокзал, бір топта дүңгіршек, бір топта ойыншықтар дүкені, бір топта кітап дүкені, бір топта ас бөлмесі, бір топта емхана, бір топта массаж орталығы, бір топта ас бөлмесі, бір топта кітапхана, бір топта аулада жұмыс жасайды.

Ойын бала өміріндегі зор маңызы бар нәрсе.

Ойнай отырып ойлауға үйрететін бұл орталықтарда балалар өмірге бейімделіп өседі.

Күнделікті әлеуметтік ортада өзін ұстауды, көпшілікпен қарым-қатынас жасауды, үлкенге ізет жасауды, кішіге қамқор болуды осы сюжетті ролдік ойындар ойнау арқылы бойларына сіңіреді.

Ойын тәрбие құралы, ойнай отырып тәрбиеленіп жатқанын, білім беріліп жатқанын еш бала ойламайды.

Сұрақ-жауап, пікір алмасу

Балабақшамызда күз мерекесіне байланысты ойын-сауық іс-шарасы отетінін және «Сабан той» жәрменкесі өтетінін хабарлау. Іс-шараға қандай спорттық киімін әкелу керегін ескерту. Жәрменкеге не керектігін айтып түсіндіру.

«Сіздің балаңыздың денсаулығы сіздің қолыңызда»

Бала – ол өте нәзік те сезімтал адам. Оның жанын жаралап алу өт еоңай, алайда осы бір жара өмірбойы сыздап жүруіға жапемес. Бала кезіндешешілмей қалған мәселелердің салдары ер жеткен кезде кейбір психикалық ауытқуларға негіз болатынын ұмытпаңыз. Көптеген ата-аналарды: бірмезгілде қатал да мейірімді бола білу, өз баласының алдындағы ата-аналық биігінен түспей тұрып, оған қалайда ең жақын дос бола білу жайы көп ойлантады.

Төмендегі өте маңызды ақыл-кеңестер, бала тәрбиесі барысында сізге көп көмек берері сөзсіз: Көңіл күйіңіз болмай тұрған кезде ешқашан да бала тәрбиесімен айналыспаңыз. Өз балаңызбен тығыз қарым-қатынас орнатуға тек қана Сіздің көтеріңкі көңіл күйіңіз, оң көзқарасыңыз ғана әсер етеді. Тәрбиесатылы деңгейде жүргізілгені дұрыс. Әр биікке өз уақытында, біртіндеп көтеріліп отырғандұрыс. Бала – біздің айнамыз. Олар ең алдымен ата-анасынан үлгі алатынын және көп жағдайда біз өмірде қандай қадамдар жасасақ, олар да сондай қадамға баратыны естеміз. Балаңызбен әңгімелесу нәтижелі болуы үшін, ең алдымен ашық жарқын сенімге құрылған риясыз әдісті таңдаңыз. Сіздің сөздеріңіз қатал естілуі мүмкін, бірақ ешқашан да ауыр әрі өрескел болмауы керек. Ақырын әрі сенімді айтылған әңгіме ғана ата-ананың талаптары мен ойларын балаға жеткізе алады. Балаңыз үшін керек уақытта қажетті ақыл қосатын, оның қадамдарына ып-тамайтының жақын досына айналыңыз. Өзің және оны қоршаған адамдарды жақсы көруге үйретіңіз. Бұл оны өзіне өтесенімді адам ретінде қалыптастырып, қоршаған ортамен байланысын жолға қоюға көмек береді. Бірмезетте қатал да мейірімді бола біліңіз.

Егер сіз балаңызға деген ыстық қыласыңызды үнемі білдіре отырып, тек керек уақытында ғана ұрсатын болсаңыз, онда бұл сіздің тәрбиесіңіз барысында міндетті түрде жемісін береді. Оған өмірдегі өз ұстанымын атауға болуды үйретіңіз. Баланы әр кезде оның көзіне қарап тұрып, мұқият тыңдаңыз, өйткені тек сол сәтте ғана оның ішкі жан дүниесі мен алаңдатқан мәселегесіздің бей-жай қарамайтыныңыз ғасенімі болады. Өзіңіздің бос уақытыңызды үнемі балаңызбен өткізуге тырысыңыз.

Ондай сәттер баланың өзіндік орнын сезініп өсуге мүмкіндік береді. Жанжалдасқан күйі екі жаққа бөлініп жүре беруге болмайтынын ұмытпаңыз, ең алдымен балаңызбен татуласып алыңыз, содан кейін ғана өз жұмыстарыңызбен жүре берсеңіз болады. Әр уақытта оған қажет болғанда үйде болғаны қандай жақсы екенін жадына салып, мақтап отырыңыз, себебі ол өзінің қажеттігін түсініп, үнемі үйге асығатын болады. Өзінің жақсы адам екенін ескертіп отыру керек, алайда, басқалардан артық емес екенін естен шығармай, айтып отырған жөн, себебі оның тым тәкәппар және екі жүзді болып өспегені жақсы. Оның таңдауы мен пікіріне құлақ түріңіз. Тіпті сіз онымен келіспейтін болсаңыз да, оны

ешуақыт тасынамаңыз. Оны өз қадамдары үшін жауап беруге үйретіңіз. Оны өз іні емес, әруақытта жақсы қадамын бағалап, егер олдұрыс емес жасаған болса, қателігін көрсетіңіз, оны норнын да өзіңіз болғанда былай істереді деп, таңдау және шешім қабылдау құқығының өзіне қалдырыңыз. Ешуақытта оның осыған дейін жасаған қателіктеріне скеалмаңыз. Болған нәрсенің барлығын өткен күнге қалдырыңыз. Оған тым қатты талап қойып, ұзын-сонар ақыл-кеңес айту данаулақ болыңыз, оның жанын жаралайтын немесе намысына тиеті нащы әзіл не теңеулер, әжуа айту ешуақытта дұрыс болмайды. Егер сіздің оның мінез-құлығын ренжітсе, бұл жайлы өзіне айтыңыз. Бұндай кезде оның тәртібін талқыламаңыз, тек өзіңіздің көңіл-күйіңіз туралы айтыңыз. Шектентіс бақылауды азайтыңыз, бұл көп жағдайда табыс әкелмейді. Олақтай алмайтын үмітті, көтере алмайтын жүкті оған артпаңыз. Бастапқыда өзіңіз одан не талап ететінін біліңіз, ұстаным жасауға тиіс аса қалайтынын біліңіз, ұстаным жасауға тиіс аса маңызды жағдайлар бойынша міндетті түрде келісімге келуге ұмтылғандұрыс. Әңгіме барысында оның маңызын жоғалтпау үшін көп сөзділіктен арылу керек. Сіздің баланы мәжбүрлеуіңіз тым нәзік, жан-жақты әрі жалғаспалы сипатта әсер ететіндей болуы керек.

Әр уақытта баламен үлкен адамдарша, оны кішірейтіп, еркелетер сөздерді барынша аз қолдана отырып сөйлескен абзал. Даулы мәселелер орын алған жағдайда бала өзін үнемі қателесуші ретінде сезінбес үшін оған жол беріңіз. Бұл арқылы сіз баланың біреуді кешіруді, өз қателігін түсінуді, жеңілістер мен қателіктерді мойындай білуді үйреткен болар едіңіз. Оны ақылы, таланты, сұлулығы немесе тума дарыны үшін емес, қарапайым ғана оның осылай бар болғаны үшін ғана жақсы көріңіз. Есіңізде болса, балаға үш негізгі қасиетті дарытуға міндеттісіз: шешім шығару, құрмет, жауапкершілік. Қандай жағдай болса да, еңсесін тік ұстайтын, жан-жағындағыларға құрметпен қарайтын және өз қадамдары үшін жауап бере алатын адамдар көп жағдайда табысқа жететіні белгілі. Егер сізге шын мәніндегі жақсы, жауапкершілігі жоғары, бәріне сыйлы, табысты азаматты тәрбиелеп шығару керек болса, ешқашан өзіңізді кінәлап, өкінішке ұрынбас үшін, бар мүмкіндікті қолдануға тырысыңыз, бәлкім сонда ғана сіз өз перзентіңізбен бірге заманымызға сай зерделі, ой-өрісі жоғары, жан-жақты дамыған ұрпақ тәрбиестіру мемлекетіміздің алға қойған аса маңызды міндеті болып табылады. Отбасында ата-ананың ықыласы мен мейірімінен нәр алған бала бақшада тәрбиешілердің шұғылалы шуағына бөленеді. Баланың ішіндегі жақсы қасиеттер мен мүмкіндіктерді ашып, олардың өнегелі деңгейі болып тәрбиеленуіне балабақшаның маңызы зор. Балабақшаның маңызы зор. Балабақшаның ақыл-ойы...

ешуақыт тасынамаңыз. Оны өз қадамдары үшін жауап беруге үйретіңіз. Оның өзі немес, әруақытта жақсы қадамын бағалап, егер ол дұрыс емес жасаған болса, қателігін көрсетіңіз, оның орнында өзіңіз болғанда былай істередім деп, таңдау және шешім қабылдау құқығын оның өзіне қалдырыңыз. Ешуақытта оның осыған дейін жасаған қателіктеріне скеалмаңыз. Болған нәрсенің барлығын өткен күнге қалдырыңыз. Оған тым қатты талап қойып, ұзын-сонар ақыл-кеңес айту данаулақ болыңыз, оның жанын жаралайтын немесе намысын атиетінащы әзіл не теңеулер, әжуа айту ешуақытта дұрыс болмайды. Егер сіздің оның мінез-құлығы ренжітсе, бұл жайлы өзіне айтыңыз. Бұндай кезде оның тәртібін талқыламаңыз, тек өзіңіздің көңіл-күйіңіз туралы айтыңыз. Шектен тыс бақылауды азайтыңыз, бұл көп жағдайда табыс әкелмейді. Олақтай алмайтын үмітті, көтере алмайтын жүкті оған артпаңыз. Бастапқыда өзіңіз одан не талап ететінін біліңізді анықтап алған жөн. Содан соң барып, міндетті түрде оның не қалайтынын біліңіз, ұстаным жасауға тиіс аса маңызды жағдайлар бойынша міндетті түрде келісімге келуге ұмтылғанды дұрыс. Әңгіме барысында оның маңызын жоғалтпау үшін көп сөзділіктен арылу керек. Сіздің баланы мәжбүрлеуіңіз тым нәзік, жан-жақты әрі жалғаспалы сипатта әсер ететіндей болуы керек.

Әр уақытта баламен үлкен адамдарша, оны кішірейтіп, еркелетер сөздерді барынша аз қолдана отырып сөйлескен абзал. Даулы мәселелер орын алған жағдайда бала өзін үнемі қателесуші ретінде сезінбес үшін оған жол беріңіз. Бұл арқылы сіз балаңызға біреуді кешіруді, өз қателігін түсінуді, жеңілістер мен қателіктерді мойындай білуді үйреткен болар едіңіз. Оны ақылы, таланты, сұлулығы немесе тума дарыны үшін емес, қарапайым ғана оның осылай бар болғаны үшін ғана жақсы көріңіз. Есіңізде болса, балаға үш негізгі қасиетті дарытуға міндеттісіз: шешім шығару, құрмет, жауапкершілік. Қандай жағдай болса да, еңсесін тік ұстайтын, жан-жағындағыларға құрметпен қарайтын және өз қадамдары үшін жауап бере алатын адамдар көп жағдайда табысқа жететіні белгілі. Егер сізге шын мәніндегі жақсы, жауапкершілігі жоғары, бәріне сыйлы, табысты азаматты тәрбиелеп шығару керек болса, ешқашан өзіңізді кінәлап, өкінішке ұрынбас үшін, бар мүмкіндікті қолдануға тырысыңыз, бәлкім сонда ғана сіз өз перзентіңізбен мақтана алатын боласыз. XXI- ғасыр білімділер ғасыры болғандықтан бүгінгі таңда заманымызға сай зерделі, ой- өрісі жоғары, жан- жақты дамыған ұрпақ қалыптастыру мемлекетіміздің алға қойған аса маңызды міндеті болып тұр. Тәрбие мен білімнің алғашқы дәні – мектепке дейінгі тәрбие ошағында беріледі. Отбасында ата-ананың ықыласы мен мейірімінен нәр алған бала балабақшада тәрбиешілердің шұғылалы шуағына бөленеді. Баланың бойындағы жақсы қасиеттер мен мүмкіндіктерді ашып, олардың өнегелі де тәрбиелі болып тәрбиеленуіне балабақшаның маңызы зор. Баланың бақытты болуы үшін, денінің сау болуы үшін үлкен қамқорлық жасауымыз керек. Дені сау баланың ақыл- ойы айқын, өз- өзіне сенімді, жан- жағына қуанышпен

шаттана қарайтындай болуы шарт. Бала денсаулығының мықты болып, қозғалыс, дене құрылысының дұрыс жетілуі мектепке дейінгі кезеңде қалыптасады. Сондықтан, бала организмінің қызметін жетілдіру, қабілетін арттыру ең басты міндетіміз. Организмнің қорғаныс қабілеті нашар қалыптасқан кішкентай балалар сыртқы ортаның қолайсыз әсерлеріне тез ұшырайды. Сондықтан да сүйектің, буынның дұрыс әрі мерзімінде жетілуіне бел омыртқаның физиологиялық иіндерінің қалыптасуына табан дөңестерінің дұрыс жетілуіне айрықша мән беру керек. Бұлшық еттерді қатайту, жүрек қан тамыр жүйесінің жетілуіне, тыныс алудың тереңдігі мен ырғақтылығына, тыныс алуды қозғалыспен үйлестіруге мүмкіндік жасап, үнемі ықпал жасау керек. Сондай-ақ баланың қозғалысын жетілдіру, қимыл-дағдыларын және дененің икемділігін, шапшаңдық, күштілік, төзімділік сияқты қасиеттерін қалыптастыруға тұрмыста және дене тәрбиесі оқу іс-әрекеттерінде қажетті жеке және қоғамдық гигиена дағдыларын дамытуға баса назар аударылады. Дене тәрбиесі балалардың ақыл-ой, адамгершілік, еңбек және эстетикалық жағынан тәрбиелеу жұмысын жүзеге асыруға, олардың сергек, шат көңілді және белсенді болуларына мүмкіндік тудырады. Балалар мекемелерінде дене тәрбиесінің мазмұны жүргізілуіне, дене жаттығулары, табиғаттың сауықтырушы күші, гигиеналық және әлеуметтік – тұрмыстық факторлар қолданылады. Дене жаттығуы-дене тәрбиесінің негізгі және ерекше құралы, ол педагогтың арнайы іріктеп алған, әдістемелік дұрыс ұйымдастырылған және басқаруға болатын қозғалыс пен қозғалыс қызметінің күрделі түрлерін қамтиды. Дене жаттығуы еркінді сипаттағы белсенді қимыл-әрекеттеріне негізделген. Дене жаттығуы баланың жан-жақты жетілуіне ықпал етеді. Дене тәрбиесінің негізгі мазмұны денені жаттықтыру болып табылады. Ол мынадай түрлерге бөлінеді.

Балабақшаға таңертеңгі келген уақыттан бастап Күн тәртібі бойынша сауықтыру шараларын (Таңғы жаттығу, қимылдық ойындар, сергіту сәттері, серуен кезіндегі спорттық ойындар мен жаттығулар, спорттық мерекелер, ойын – сауықтар) өткіземіз. Дене шынықтыру оқу іс-әрекеті балаларды қимылға үйретудің негізгі қалыбы болып табылады. Ол әрбір жас топтарында аптасына 2 рет өткізіледі. Оқу іс-әрекет мынадай құрылымда өтіледі. Кіріспе бөлімде жүру, жүгіру түрлері, секіру жаттығулары, сапқа тұру орындалады. Жүру, жүгіру түрлері кезектесіп тұруы керек 3-4 минут. Негізгі бөлімде жалпы жетілдіруші жаттығулар орындалып, негізгі қимылға дайындық жұмысы жүргізіледі 3 негізгі қимыл жоспарланады. оның 2-уі бұрынғы жаттығулар қайталанса, 1 – жаттығулар жауадан жоспарланады. Жаңа сабақтың тақырыбы жылдық жоспардан алынады. Негізгі бөлімге 16 – 18 минут. Күнтізбелік жоспарда әр аптада 2 сабақтан алынған, жыл басына 72 сағат өткізілуі тиіс. Дене шынықтыру негізгі оқу іс-әректі болғандықтан ертеңгілік мезгілде өткізіледі. Дене шынықтыру өткізілетін орын ауа – райы жылы кезде аулада, қыс мезгілдерінде залда өтіледі. Дене шынықтыру басталардан бұрын залдың едені сүртіліп, құрал – жабдықтар дайындалады. Негізгі бөлімнің бір бөлшегі қимылдық ойын. Қорытынды бөлімде де қимыл қозғалысы аздау ойын жоспарланады. Жалпы жетілдіруші жаттығу жасарда

тәрбиеші негізгі қалыпқа көп көңіл бөлуі керек. Егер өзгерпей көбіне тіке тұрып жасаса, балаларды жалықтырып жіберуді мүмкін. Сондықтан әр түрлі жағдайда (тұрып, отырып, жатып) жасайтын жаттығулар жоспарлау қажет. Жалпы жетілдіруші жаттығулар үшін (жалаушалар, доптар, кубтар, секіргіштер, құрсаулар, таяқтар) пайдаланылады. Сонымен қатар үлкен көлемдегі құрсаулар, арқай гимнастикалық орындықтар пайдаланылады. Балалар негізгі қалыпқа дұрыс тұрулары керек, Жаттығулардың жасалу техникасын дұрыс сақтаулары керек, тәрбиешінің нұсқауы мен қимылдап, барлық бала бірдей қимылдаулары керек. Балаларға таныс жаттығуларды тәрбиеші көрсетпей-ақ ауызша да айтуға болады, ал қимылдау жаттығуларды тәрбиеші көрсетеді, сосын балалар жасайды. Оқу іс-әрекет қызықтырақ өтсін десе жаттығуды жақсы орындайтын бір баланы алға шығарып, тәрбиеші нұсқау беріп тұрады. Дене шынықтыру оқу іс-әрекетінде балалардың ақыл-ой тәрбиесі ғана жетілмейді, адамгершілік қасиеттер де қалыптасады, балалар ойын кезінде рольдерге бөліседі, ұйымдастырушылық қабілеттері жетіледі, жарыс кезінде өздерін ұстау қабілеттері дамиды. Допты лақтырып, қағып алу, допты бір – біріне лақтыру, ұзындыққа секіру, гимнастикалық қабырғаға өрмелеп мініп түсу; гимнастикалық скамейка үстінде тепе – теңдікті сақтап жүруге үйретеміз. Дене шынықтырудан үйренген қимыл-әрекеттер серуен кезінде, спорттық шараларда жетілдіріледі. Дене шынықтыруды өткізген кезде балалардың кулап жарақат алмауын көп қадағалауымыз керек. Бала организміндегі мүмкіндіктерін арттыра түсу үшін таза ауадағы дене шынықтыруға көп көңіл бөлеміз. Таза ауадағы дене тәрбиесінің құрамы бағдарламалық материалдардан құралады. Таза ауадағы дене шынықтыру 5 – бөлікке бөлінген жүгіруден, жеке және топталған әдістерден тұратын ерекше қозғалыстардан тандалған спорттық ойындар мен эстафеталардан тұратын қимыл – қозғалыстың белсенділігімен өткізіледі. Таза ауадағы дене шынықтыруда балалардың жаттығуларға деген белсенділігін төмендетпес үшін оларға көп ауыртпалық түсірмеуге, дұрыс демалуларына көңіл бөлеміз. Таза ауадағы дене шынықтыру балалардың тек қана денесін шынықтырып емес, сондай-ақ тәрбиелік мәні бар білімін ұштастыруға септігін тигізеді. Бірін – бірі сыйлау, ұйымшылдыққа, адамгершілікке тәрбиелеуде мәні зор. Спорттық ойындар арқылы балаларды төзімділікке, қайратты шымыр болуға баулу қажет. Таза ауадағы дене шынықтыруды өткізу үшін учаскедегі орын барлық жағдайға сай жабдықтануы керек. Біздің балабақшада әртүрлі өрмелеуге арналған баспалдақтар, жаттығуға арналған скамейкалар бар. Таза ауадағы дене шынықтыруды өткізу үшін балалардың денсаулығы туралы мәліметті балабақша медбикесінен аламыз. Егерде операция жасалған немесе бір жері қатты ауыратын бала болса, ол балалар тәрбиеші көмекшісімен бірге болып, жеңіл қимылды ойындар ойнайды. Сауықтыру шараларына медбике жиі қатысып, тексеріп тұрады. Балалардың нервтік жүйесіне жүрекке, бұлшық еттің қатаюына, қан айналымының жақсаруына әсер ететін жаттығулар түрін таңдауға көмектеседі. Дене шынықтыруды өткізу үшін балалардың киімдерінің жүріп – тұруына ыңғайлы болуын қадағалаймыз. Қыстың ашық

күндері жеңіл спорттық киіммен жүргіземіз, көбіне серуеннің аяғын да өткізгеніміз дұрыс, себебі балалар терлеп, тез салқын тиюі мүмкін. Күзгі, қысқы мезгілде таза ауадағы дене шынықтыру кезінде өлең айтуға, ауызбен айтатын ойындар ойнауға болмайды, себебі баланың тыныс алу жолдарына салқын тиюі мүмкін, сондықтан мұрынмен демалуына көңіл бөлеміз. әрбір жаңа оқу жылында балаларға бөлек – бөлек дәптер бастап, балалардың өсіп – жетілуіне, олардың денсаулығы жазып өт-з шынықтыру шаралары көктемнен бастап ертеңгілік ж.ж.жаттығуларды таза ауада өткізуден басталады. Киімдерін де бірте – бірте жеңілдетіп, жаз айларында тек қана іш киіммен, жалаң аяқ жүруге дейін жеткіземіз. Жалпақ табалдылықты болдырмау мақсатында ұсақ тастардың, тігілген қақпақшалар, тікенек жаймалар үстімен жалау аяқ жүргіземіз. Түс мезгілінде топ бөлмесіне кіргенде сумен шынықтыру жүргізіледі. Су температурасын бірте – бірте төмендетіп, аяқтарын салқын сумен шаю, тізеден төмен қарай жуудан соң құрғақ орамалмен сәл қыздырғанға дейін сүртіндіреміз. Түскі ұйқыдан соң 1-2 апта құрғақ ысқылау таза фланельматадан аяқ – қол дене мүшелерін қызарғанша ысқылауға көшеміз. Ылғалды ысқылау 1-2 мин. созылады. Балалар қолғапты қолдарына киіп, су (350-360) құйылған табақшаны айнала тұрып, қолғаптарын суға малып, әбден сығып, қол, иық, кеуде, аяқты ысқылайды (алма-кезек) қолғаптарын шешіп, бір-бірінің арқасын ысқылайды. Бұдан соң құрғақ орамалмен сүртінеді. Балалардың қимыл іс-әрекетін жетілдіру тек дене шынықтыру сабағымен шектелмейді бос уақытта балалардың қимыл іс әрекетіне көп көңіл аударуымыз керек. Тәрбиеші балалармен түрлі ойын, жаттығу өткізіледі. Серуен кезінде де түрлі жаттығу, ойындар ойналады. Тәрбиеші көп қозғалмайтын балаларға ерекше көңіл аударып, ойынға үнемі қатыстырып отыруы тиіс.

«Денсаулық» білім саласының біріндегі – Валеологиядан біз балалардың өз денсаулығын күтуге, салауатты өмір сүруге баулу, гигиеналық талапты орындауға (шашы, тісіне күтім жасау) дұрыс тамақтанудың адам ағзасына әсері туралы түсінік береміз. Жас ұрпаққа адам денсаулығының қажеттілігін, басты байлық денсаулық екенін түсіндіру, қимыл - әрекетке жаттықтыру. Дұрыс тамақтанудың, таза жүрудің адам денсаулығы үшін маңызды екенін түсіндіру. Жас ұрпақ дұрыс өсіп жетілуі үшін денсаулығын күтуді үйрету, салауатты өмір салтын сақтап, өмір сүруге дағдыландыру.

Топта тәрбиеші жай қимылдайтын, әлжуаз балалармен үнемі жеке жұмыстар жүргізіп отырады. Менің тобымда Қалиева Аружан деген қыз бала болды, ол баламен мен 1,5 жастан бастап мек.даяр.тобына дейін 4 жыл жұмыс жүргіздім. Келген кезде орнынан қозғалмайтын, мінезі өте ауыр баланы жаттығуларды жеке дара жасату, тақпақ жаттату, биге қосу арқылы қозғалысқа түсіп, жаттығуларды да жасап, биді де билейтін дәрежеге жетті анасының қуанышында шек болмады. Ал Ақгүл деген қызымыздың мінезі қыңырлау, мақтағанды, алға бірінші тұрғанды жақсы көретін. Балаларды кішкентай кезінен бастап қабылдап, үнемі сол балалармен жұмыс жасайтын болсақ, барлық баланың даму ерекшелігін, мінез – қылықтарының барлығын, не нәрсеге бейімділігін өте жақсы білуімізге болады.

«Көбелек» ересек тобының ата-аналар жиналысының хаттамасы.

Хаттамасы №1
Қатысқаны:14
Қатыспағаны:12

Күн тәртібі:

1. Топпен, тәрбиешілермен танысу.
«Келіңіздер, танысайық!» (дөңгелек үстел)
2. Ата-аналар комитетін сайлау.

- Ата-аналар бәріміз бір бірімізбен «татулық шеңберге» тренинг арқылы танысып шығайық. Балабақшамен таныстыру жұмысы жылына бір рет оқу жылының басында жүргізіледі.

Мақсаты: Ата-аналарды балабақшаның материалдық базасымен және оқу әдістемесімен қамтамасыз ету дәрежесімен педагогикалық ұжыммен таныстыру. Сол арқылы оң көзқарас қойылып таныстыр, екі жақты қарым-қатынас құру, сонымен қатар ата-аналарды балабақшаның күн тәртібімен таныстырып күнделікті таңертенгі жаттығуға балалардың кешікпей келуін ескерту. Оған қосымша серуен, оқу іс-әрекетімен таныстыру.

-Екінші мәселе бойынша ата-аналар комитетін сайлау. Ата-аналардың мүмкіндіктерімен бос уақыттарын ескере отырып бір ауыздан ата-аналар комитетінің төрағасы болып Абдықадырова Айгерім сайланды. Хатшы болып Қылышбаева Альбина сайланды.

Сөйлегендер:

Топ тәрбиешілері: Акимжанова Анар және Қалибек Аяулым ата-аналармен «Келіңіздер, танысайық!» атты дөңгелек үстел өткізді.

Шешімі:

Ата-аналар тәрбиешілермен тығыз байланыста жыл бойы балабақшаның қоғамдық өміріне белсене араласып, балалардың тәртібіне көңіл бөлінсін.

Ата-аналар комитеті төрайымымен мүшелері өз міндеттерін уақытылы, дұрыс атқарсын.

Төрайым: Абдықадырова Айгерім

Хатшы: Қылышбаева Альбина

Ата-аналар комитеті туралы мәлімет.

№	Аты-жөні	Жұмыс	Мекен-жайы, телефон
1.	Қылышбаева Альбина	Ж/К	3-39-11п 87770120215
2.	Разбекова Дана	ИП «Ақсу май» есепші	Болашақ 4А84п 87059110475
3.	Абдықадырова Айгерім	ИП «Айка» кәсіпкер	Жастар 1, Алпамыс батыр 8